

Kapitola 3

Do temnot

Světlo se ztratilo tak náhle, že nemohla nastat noc. Tu vždy předcházela krvavá barva západu slunce, která pronikala do podpalubí škvírami v trupu lodi. Ne, toto bylo něco nového. Navíc loď zpomalila. Možná na chvíli zastavila? Hlíva si tím byla skoro jistá. Na druhou stranu, námořníci z Ohnivého obra nezaznamenali vůbec nic. Ti byli ztraceni ve svých myšlenkách, vzpomínkách na rodnou vlast, kterou již možná nikdy nespatří a třásli se hrůzou z věcí příštích. Posádka Obra posedávala nebo polehávala v temném, vlhkém a smradlavém podpalubí a neměla co dělat než hledět do tmy. Skřeti se za tři dny ukázali jen jednou a vnesli dovnitř jeden sud s ne zrovna čerstvou vodou. Pili vlastníma rukama a hladověli. Mlčeli.

Zmizení světla a zastavení lodi provázelo ještě něco. Skřípání dřeva a brzké pravidelné šplouchání doprovázené duněním bubnu dávalo tušit, že loď přešla na veslový pohon.

„Co se děje?“ zašeptala Hlíva.

„Jeskyně. Vjíždíme do přístavu,“ odušil Zenon.

„Zvláštní, že k veslům nepřivázali nás, co?“ podivila se Hlíva.

„Asi jsou tu silné proudy a je potřeba zkušená posádka, aby dokázala doplout do podzemního přístavu,“ řekl tiše a nezaujatě kapitán Obra. V šeru si ho Hlíva za celé tři dny nevšimla. Vlastně si nevybavovala, co se s ním po bitvě mezi Darothkou a Ysorinem stalo. Ale šavli si do oka asi nakonec nepravil. Z nějakého důvodu byla ráda, že je tu s nimi. „Takže jsme dopluli do cíle své cesty,“ dodal smutně.

Ozývalo se pravidelné šplouchání, jak se nemálo párů vesel nořilo

do vln, pravděpodobně v nějakém tunelu, nebo jeskyni. Lodi to brzy začalo silně pohazovat a ukázalo se, že má kapitán asi pravdu.

„Jejich kormidelník musí znát každý kámen, každý vír. Musí to být výborný námořník,“ říkal kapitán všem, kdo byli ochotni ho poslouchat.

„Já budu asi blinkat,“ pípala Pavla.

„Tak běž ke sracímu sudu,“ doporučila chladně Hlívá.

„To bych blinkala určitě!“ ohradila se Pavla.

S lodí to znovu zazmítalo a Zenon se svalil na Hlívu. Ta instinktivně hmátla a dotkla se knihy. *Zajímavé*, říkala si už asi postě. Na zlomek vteřiny tam nebyla a pak se prostě objevila. Vážně zajímavě.

„Už bys mohl slézt,“ řekla trochu přidušeně.

„Promiň, promiň,“ ohradil se Zenon a začal se vracet do sedu.

Ve tmě někdo začal zvracet.

Pavla vedle nich dotyčného vzápětí následovala.

„Bohové!“ zahřměla Hlívá, jenže pak to s lodí hodilo na stranu a ona sama se k rostoucímu počtu zvracející posádky přidala. Bylo to fascinující, po těch dnech bez jídla jen o vodě vlastně neměli co zvracet. Hlívu napadlo, že možná s tím skřeti počítají, a proto jim nic k jídlu nedali.

*

Utrpení plavby v jeskyni bylo nekonečné. Smrad, o kterém byla přesvědčena, že nemůže být horší, Hlíviny předpoklady překonal.

Navzdory tomu se Zenon i Hlívá, oba svým způsobem závislí ve svých povoláních na čase a přesnosti, snažili počítat a zjistili, že v jeskyni strávili něco kolem půl druhé hodiny.

V podpalubí vládla celou dobu černočerná tma. Zvuky dávení vystřídal nářek a zoufalé vzdechy. Smrad se je pokoušel zadusit. Neměli vzduch.

Kymácení lodi ustalo. Loď, ten zdroj jejich utrpení, začala zpomalovat a otáčet se. Ucítili náraz, jak plavidlo přirazilo k dokovacímu molu. Trvalo další téměř půl hodinu, než uslyšeli dupání okovaných bot a pak konečně byl otevřený průlez z podpalubí přímo na palubu. Se zarachocením byl jejich vězniteli spuštěn provazový žebřík. Nahoře se v naoranžovělém světle louče objevila chlupatá hlava s šikmýma žlutýma očima.

„Nahoru. Jeden, pak druhý,“ zavelel skřet.

Zenon vztekle klepal na amulet, který měl překládat.

„Máš ho nastavený na mudgarštinu, vid'?" Ale oni mluví sklěcky,“ pošeptala mu Hliva.

Zenon se zatvářil kysele a amulet si sundal z krku. Hliva se dívala, kam ho dává a v matném světle musela uznat, že je čaroděj chytrý. Amulet zmizel v deskách knihy, kde už ukrýval druhý krystal, který mu Ysorin na lodi dal.

„Nahoru! Jeden, pak druhý, pak další! Hned!“ zavolal znovu skřet mnohem přísněji.

Námořníci se po sobě koukali. Nikomu se nechtělo být v téhle díře, byť o vteřinu déle, ale kde byla záruka, že nahoře to nebude ještě mnohem horší?

Byl to kapitán Obra, který se první chytil dřevěného stupně žebříku. Vylezl ztěžka nahoru a další námořník, kterého Hliva neznala, pokračoval za ním. Co se nahoře dělo, ti dole neviděli.

Hliva strčila do Zenona: „Nesmíme být poslední. Nesmíme přitahovat pozornost.“

Zenon souhlasně zamručel. „Pav... tedy Patriku, jsi tu?“ zašeptal.

„Jsem za vámi.“

„Tak jdeme,“ odtušila Hliva a začala se prodírat k žebříku. Nedalo jí to moc práce, námořníci se rádi nechali odtlačit, aby tak oddálili neznámé nahoře od strašlivého dole.

Ze skupiny vystoupila první na palubu Hliva. A užasla. Skřeti ve Sklěcii, Rachtové, jak sami sobě ve skřetí mluvě říkali, byli potulným národem. Bez domova, bez přátel. Živili se jako pouliční umělci, akrobati a samozřejmě zloději. Jejich přítomnost lidé trpěli, ale nikdy ne děle, než bylo nezbytně nutné. Byli to nuzáci.

A Hliva nuzáky znala, dokonce i na ulicích Thensokliénie se občas nějaký ten Racht objevil. A vždy vynikal v Hlívíně řemesle. Než ho pověsili. Museli být dobří, protože s nimi nikdo v rukavičkách nejednal.

O Kchvartech – zimních skřetech tito Rachtové mluvili vždy jako o nějaké legendě. Mají obrovská sídla v horách, říkali, jsou to výborní kováři a odborníci na zpracování dřeva. Umí vyrábět jemné nástroje a vlastní nekonečné zásoby zlata a stříbra. Jednoho dne Kchvartové povstanou a Rachtové vezmou do svého království, kde je pohostí jako své bratry. To říkali Rachtové, ale znělo to tenkrát jako myšlenka, že po smrti si pro vás přijde Arie't'Aime a odvede vás do věčně zelené zahrady.

Teď Hliva viděla, že na skřetích legendách bude pravdy více, než si

dříve byla ochotna připustit. Přístaviště bylo obrovské. Kotвило tu na padesát lodí různých velikostí. Menších obchodních i obrněných válečných. Nad přístavištěm se terasovitě rozkládalo živé hlučící město. Skřeti se dohadovali na tržišti za přístavem, někde někdo zpíval chraplavým hlasem jakousi píseň, která byla jednoduchá, ale líbivá. Dále byly slyšet zvuky cinkání kovářského kladiva, dokonce řehání koní a bučení dobytka. Hliva si nemohla pomoci a byla přesvědčena, že pozoruje jen malou část celého skřetiho města. Třeba přístavní čtvrť?

Ulice a domy osvětlovaly louče a lucerny, ale u stropu se lesklo tisíce malých světýlek. Vypadala jako hvězdy.

„To je nádhera,“ vydechla dívka.

„Ty! Sem!“ ukázal na ni jeden ze skřetů. Byl oblečen v kožené zbroji a oproti Rachtům, kteří měli většinou tmavě vrásčité tváře pokryté chlupy, ale často bez vousů, byl tento skřet zarostlý stříbrným vousem a pouze zeleno-žluté oči vykukovaly ze stříbritého houští. Vousy měl upravené, zdobené stříbrnými kroužky. I na zbroji viděla Hliva ozdoby a znaky – žluté spojené prsteny? Asi ano. Pohlédla vzhůru a opravdu nad lodí jejich věznitelů spatřila žluté spojené prsteny. A na plachtách už není D. Zvláštní.

„Ty!“ nakázal znovu skřet.

„Já se omlouvám, musím říci, že mě vaše město naprosto uchvátilo.“

„Ty – otrok!“ řekl skřet, ale Hlivě přišlo, že se možná trošičku vlichotila. „Ty – město ne. Ty dolů. Majetek – klan Peritrijci. Prsteny. Pamatuj. Budeš pamatovat.“

Přikývla. Pokynul jí, aby sestoupila na molo. Skřeti se znaky Peritrijců jí utvořili jakýsi špalír, kterým musela projít. Brzy dohnala námořníka, který vystupoval před ní a za chvíli za ní zakňučela Pavla.

Průvod pomalu postupoval od vody a vzduch zhoustl štiplavým kouřem z otevřených ohňů a pochodní. Jejich kroky vedly do jednoho z dřevěných domů s okny z červených skel. Dovnitř vcházeli postupně. Námořník před Hlivou se na ni otočil. Nejistě, zmateně se usmál a vešel na pokyn skřeta dovnitř.

„Zatracená práce,“ zamumlala tiše Hliva. „On mě nepoznal. Tedy nepoznal Henryho. To znamená, že kouzlo je pryč.“

„To je špatné,“ pípla Pavla.

Přidal se Zenon: „Možná to nevádí, viděli jste nějakou skřeticí? Neviděli, že ne, protože nepoznáme rozdíl mezi skřetím mužem a ženou. Třeba oni stejně tak nepoznají rozdíl mezi člověkem a dívkou.“

Hliva se ušklíbala tomu neobratnému zakončení, ale musela v duchu uznat, že na tom něco je a, což jí trochu vadilo, že ji to samotnou nenaadlo.

„Pak tedy budu zase Hliva,“ řekla umíněně Hliva. „Hliva může být chlap i ženská a Henry je idiotské jméno. Ale ty, Pavlo, zůstaň Patrikem. To bude bezpečnější.“

Dveře natřené tmavě červenou barvou se otevřely a skřet se znakem Peritrijců jí pokynul, aby vešla dovnitř. Byl to jiný skřet než ten, který

vpustil námořníka. Vstoupila do dřevem obkládané místnosti, ze které vedla široká, dlouhá chodba z jemně opracovaného kamene. Tou chodbou ji vedli hlouběji a hlouběji pod zem. *Takže tady se skrývá druhá půlka skřetího města? Pod tím prvním?* Přemítala, než ji vyrušil výkřik bolesti, někde v hlubinách před sebou. Vyděšeně se ohlédla, ale skřet, který ji doprovázel, nejevil žádnou známku emocí. Nebo je nedokázala ve skřetí tváři poznat. Po cestě minuli skřeta, který si šel nahoru pro Pavlu.

Chodba přestala klesat. Po stranách míjeli železné dveře. Některé byly otevřené a ukazovaly malou místnost bez příslušenství, které by bylo z chodby vidět. Ale Hliva větrila mučírnu. Některé dveře byly zavřené a když jedny míjeli, ozval se výkřik bolesti znovu.

Hlivě se roztráslý nohy. Otočila se na skřeta usazenýma očima. „Já neutíkám přes půl světa, abych skončila takhle. Tohle by se mnou udělal Slídič. Já to nechci, rozumíte?“ zašeptala.

Skřet nereagoval a vedl ji dál. Nakonec na jednu otevřenou místnost ukázal: „Tady,“ řekl.

Hliva vstoupila do místnosti. Kdyby ji teď Zenon nebo Pavla viděli, asi by ji nepoznali. Ve Thensokliénií, hlavním městě Sklécie, kde Hliva žila, měly děti z ulice strach z jediného člověka. Tím byl Pekelný Slídič, hrabě Elerwet Darion. Byl to králův vrchní vyzvědač. Měl tajné policisty všude. A snad to byl jeho koníček, ale snažil se hlavně vyčistit své město od zlodějů a pobudů. Vyprávěly se o něm strašlivé příběhy a Hliva věřila, že byly pravdivé. Zloděje nejen že zabil, on je předtím zmučil a zohavil tak, aby odradil ostatní od této profese. Všichni zlodějíčci z Thenskliénie by se tisíckrát radši vrhli z útesů, než by padli do rukou Slídičovi.

Roztřesená dívka se rozhlédla po místnosti. Kovová židle. Pro ni. No jistě. S řemeny. Samozřejmě. Koš s roztopeným uhlím – výborně. A v něm pohrabáče – paráda. Hliva se rozeštkala, ale nebránila se. Skřet ji vtlačil do kovové židle. Vyhrnul jí rukáv a sáhl po pohrabáči. Dívka byla tak v panice, že ani neucítila, jak se jí rozzhavený kov dotkl.

„Tak,“ řekl skřet. „Ty teď majetek Peritrijci – máš na ruce.“

Hliva sklopila oči. Ten bastard jí do její blede mladé ruky vypálil dva zasrané spojené kruhy. Panika byla pryč. Ohnivýma očima se podívala na skřeta. *Ty umřeš. Ty umřeš, nevím kdy, ale umřeš.*

„Toto,“ ukázal skřet na vypálený symbol. „Toto tě chrání. Jiní rodi nesmí ti ublížit. Jen my. Ty pracovat na šachta sedmnáct. Mít tři jídla

co den a noční odpočinek. Když ty nedělat problémy. Když ty dělat problémy, sebereme jídla, sebereme spánek, prodáme, nebo utopíme. Jasně?“

Hlíva tiše kývla.

„Odpovědi na otázky vždy Ano, pán Kchvart. Zopakovat.“

„Ano, pan Kchvart,“ řekla tupě Hlíva.

„Výborně. Ty naučit základy naší řeč, protože jinak kopmistři nedo-mluvit. To ti radit. Teď máš jednu otázku, ptej se.“

Krvácíte červeně? To byla první věc, která jí napadla.

„Dá se odtud nějak dostat. Chci říct, můžu si odpracovat svobodu?“ zeptala se nakonec.

„Ne,“ řekl rezolutně skřet. „Mohou přijít výhody. Více jídla. Lepší pří-
střešek.“

„Ano, pane Kchvarte,“ řekla Hlíva, která už se plně ovládala. „Dě-
kuji.“

Skřet ji pobídl, aby vstala a vrátili se na chodbu. Pokračovali dál a netrvalo dlouho, než chodbu prořízl Pavly bolestivý výkřik a následný pláč.

*

Nové otroky skřeti shromáždili ve velké kamením obložené míst-
nosti. Pavla byla bledá jako smrt a i Zenon vypadal, že na setkání se
žhavým železem nebyl připraven. Hlíva už pomalu analyzovala možnosti
útěku. Dívala se a přemýšlela. Skupinou procházeli Kchvartové se žlu-
tými prsteny a jakýkoliv hovor trestali švihem tenkého pružného
proutku. Pavla jednu ránu obdržela za neutuchající vzlykání a před
další ji zachránil jen Hlívín povzbudivý pohled.

Objevil se skřet, který s Hlívou mluvil ještě na lodi. Ten, který jí řekl,
že jsou majetkem Peritrijců. Jak se jmenují asi další rody, klany, či co
to bylo?

Skřet řekl: „Teď do šachty. Tam ubikace. Tam jídlo. Tam práce.“

Otočil se a vykročil skrze široká dřevěná vrata, do kterých by se bez
problému vešel povoz s koněm. Používají vlastně skřeti koně? V dolech?

Skřet nasadil docela svižné tempo a otroci byli poháněni, aby mu
stačili. Procházeli širokou chodbou, která pozvolna stoupala a lehce se
stáčela doprava. Na jejím konci, kterého dosáhli po sedmi stovkách

kroků, stála brána podobná té, kterou na začátku prošli. Když se skupina dostala na druhou stranu, stanuli v ještě širší chodbě, jejíž stěny nenesly náznaky opracování. Vlastně to vypadalo, že chodba je jen nahrubo vysekaná do skály. Zato středem se táhly dva páry kolejnic. Hlíva napočítala dvě desítky odboček po obou stranách, a dalších dva tisíce kroků, než se dostali k menší chodbě, do které zahruli z široké cesty. Skřet ukázal na značky vyřezané do kamene. Jednu z nich všichni poznali – spojené žluté prsteny. Další nedokázali pojmenovat. „Šachta sedmnáct,“ oznámil skřet.

Takže za branou už byly doly? To by znamenalo, že dostat se na svou bodu – do města, by značilo projít mučírnou, což mohla být stejně dobře zbrojnice a kasárna. Nemožné. Možná...

Po několika krocích v chodbě šachty sedmnáct stála další brána a další „budova“. Velká brána zůstala zavřená, zatímco oni prošli menšími kovovými dveřmi. Z velké brány vedly jedny kolejnice. Další chodba s ohlazenými kameny – tedy dům? A další místnost obložená dřevem s dřevěnou podlahou a tmavými koberci se žlutými a zelenými vzory.

„Sednout!“ nařídil hlavní skřet.

Otroci si sedli docela rádi, protože cesta byla dlouhá a znamení na ruce bolela. V jeskyních nebyla úplně zima, ale ani nijak příjemné teplo. Tato místnost oproti tomu působila zatím nejtěpleji z celého skřetího města. V širokém kamenném krbu u jedné stěny praskal oheň. Zde bylo teplo a otroci se pokusili dostat blízko k příjemným přátelským plamenům.

Skřeti rozdali oděvy z těžké hrubé kůže. Byl to vlastně jen provazy pospojovaný vydělaný plát, ale otroci tušili, že ho budou potřebovat. Nikdo ale nenašel odvalu navléci si ho na holé tělo, a tak si své šaty špinavé cestou v otrokářské lodi, nechali pod hrubou kůží.

„Toto - ochrana,“ deklamoval skřet. „Zranění – nepříjemné. Někdy pomoc, někdy ne. Nezranit se!“

„Zkurvysyn,“ zadeklamoval nějaký námořník vedle Hlívy, ta se uchechtla.

„Jak to tu fungovat. Vy poslouchat. Pracovní skupina – až deset kopáčů – to být vy. My vybrat skupiny, ne vy vybrat skupiny. Každá skupina – boss. To být váš šéf. Též otrok. Ale s privilegier... s prigvringli... Ale s víc právo. Mít právo vás bít. Mít právo vám nedat jíst, pít. Pracovní skupina nakopat káru, boss dostat sud s vodou a jídlo. On rozdělovat. Každý boss mít nad sebou kopmistra – to Kchvart. Dávat úkoly bossům.

Kopmistr vážená osoba – nesrat ho, když ho potkat, uctivost. Nad kopmistry – šéf dolu. To být i můj šéf. Já Zchvarlin, šéf otroků – to vy. Vy mě už nikdy nechtít znovu potkat. Teď rozřazení. Zde jsou vaši bossové,“ ze dveří vyšlo pět mužů oděných ve stejných ochranných oblecích, jako dostali nově příchozí otroci. První byl menší Sklécan. Druhý a třetí byli Mudgové. Poslední dva buď z Ekharie nebo z Nové Sirie, to Hlíva nedokázala rozeznat.

Zchvarlin je rozestavil do rojnice a na každého ukázal a řekl: „Tohle být jednička, to dvojka, trojka...“

„Musíme zajistit, abychom byli spolu,“ sykla Hlíva Zenonovi.

„A jak to máme udělat?“ podivil se Zenon.

„Jsi čaroděj ne?“

„To si jako myslíš, že lusknou prsty a...“

„Musíš něco vymyslet,“ zanaříkala Pavla. „Nepřežiji tu sama. Nikdo tu sám nepřežije.“

„Vy dva do tým jedna,“ nařizoval Zchvarlin a hrubě postrčil dva námořníky. „Ty tým dva, ty tým dva, ty a ty a ty, tým tři...“

„Dělej,“ řekla Hlíva.

„Existuje jedno kouzlo, ale není vůbec jednoduché. Nevím, jestli to dokážu, aniž by si mě někdo všiml.“

„Co to umí?“ zeptala se Hlíva.

„Mohl bych mu vnuknout myšlenku. Vsunout mu ji do hlavy. Ale potřebuji udělat několik gest a říct pár zaklínadel. Můžu šeptat, tím se to trochu zkomplikuje, ale mohlo by to jít. Přesto... oni si toho všimnou.“

„Zařídím, že ne,“ řekla Hlíva. „Jsi připravený?“

„Ne,“

„Výborně, tak hodně štěstí,“ řekla Hlíva a vyskočila: „Já chci k mudgům. Nejlepší tým, nejsilnější makáci! Dvojku! Trojku! Dvojku! Trojku!“ skandovala Hlíva. Zchvarlin se na ni zle zašklebil a pokynul jednomu ze svých skřetů. Ten se k Hlívě rozeběhl s proutkem a ta se letícímu dřevu vyhnula a začala utíkat. Neuběhla ani tři kroky, když k ní přiskočil druhý dozorce. Dvakrát zasvištěli proutky a dvakrát dopadly na její tělo, nyní ale chráněné silnou kůží. Skoro to necítila. Ale křičela: „Auuuuu! Dobře, dobře! Vzdávám se! Dejte mě, kam chcete.“

Dozorci ji postavili a každý ještě jednou vyzkoušel svůj proutek. Jednomu se skutečně podařilo trefit nechráněné předloktí v místě, kde měla Hlíva vypálený symbol svého otroctví. Zaúpěla jak zběsilá a sesula se k

zemi. Skřeti pocítili uspokojení a nechali ji být. Zenon a Pavla k ní přiklekli.

„Výborně zahrané,“ šeptal Zenon s úsměvem.

„Já nic nehraju, ty idiote,“ úpěla tiše Hliva.

„Ale povedlo se to,“ šeptal Zenon, který nebyl zvyklý na to, že ho někdo častoval takovými jmény. „Uvidíš, povedlo se to.“

Přistoupil k nim Zchvarlin. „Vy tři – pětka.“

„Správná pětka,“ zamumlala Hliva se slzami v očích. V hlavě jí tepalo bolestí. Zenon a Pavla jí pomohli vstát a přesunuli se ke svému předákovi. Byl to vysoký muž, svalnatý a blondatý, jakž takž i oholený a pravděpodobně pocházel buď z Ekharie, nebo ze Sírie.

Zakřičel a máchl vztekle rukou: „Zchvarlin, to teseda mache? Ra varanda!“

„To se Hotholdir,“ odpálil ho skřet nevrle. Ostatní skřeti a předákové se srdečně zasmáli.

Jejich nový předák se nesmál.

Tiše se trojice seřadila za ním, kde k nim přibyl ještě jeden námořník a tak jich nakonec bylo jen pět. Předák prskal vzteky.

„Co se děje? Co si říkali?“ ptala se Pavla.

„Nemám tušení,“ řekl rázně Zenon a doufal, že pochopí.

„Vždyť máš ten...“

„Nemá tušení! Chápeš?“ zasyčela na ni Hliva.

„Ale... A jo,“ pípla Pavla.

Když rozzařování skončilo, obrátil se k novým svěřencům jejich nový kápo. „Já – Sid. Ty?“

„Lersh,“ řekl námořník.

Prst předáka přešel dál a dostal odpovědi: „Hliva, Patrik, Ervd.“

„Vy,“ ukázal na poslední trojici. „Vy slabí.“

Pak se otočil a oni ho následovali.

Vyšli do temné jeskyně. Zvuk dopadajících krumpáčů, házení kamení lopatou a skřipání důlních vozíků značně zesílil, ačkoliv si Hliva uvědomila, že podobné zvuky asi slyšela hned, jak opustili mučírnu na začátku. Sid vytáhl z opasku lucernu a zapálil ji jakoby lusknutím prstů. To Hlívu zaujalo.

„Kolik nás je, pane Sid?“ zeptal se Lersh. „Pan Zchvarlin říkal, že skupiny jsou desetičlenné.“

Sid se na něj nepřátelsky podíval: „Já neumět sklécky.“

Lersh nějak přehlédl náznak nebezpečí a začal ukazovat, že skupinu

teď tvoří pět lidí, ale kolik jich je celkem. Sid ho bez řeči udeřil do břicha.

Lersh se ohnul v pase a začal kuckat.

Sid se podíval na zbylou trojici: „Já neumět sklěcky. Jasně?“

Hlíva zvedla ruce v obranné gestu, které v celém mnohovesmíru značí: „Já nic! V pohodě! Jedeme dál.“ Muž se otočil a pokračoval do tmy. Nedržel lucernu zrovna tak, aby ostatním osvětloval cestu, ale Hlíva nikdy neměla s tmou problémy a vzniklé šero jí stačilo, aby mohla bezpečně postupovat. Pavla podpírala Lershe, který se stále po tom úderu nemohl úplně narovnat, a ztrácela se ve tmě.

Hlíva štouchla do Zenona. Poklepala mu na krk.

Zenon kývl.

Hlíva zkusila štěstí: „Ekharie?“

„Sírie,“ řekl Sid, aniž by se otočil.

V tu chvíli promluvil Zenon jazykem, který Hlíva neznala.

„Já trochu Sírijštinou mluvím,“ řekl.

Sid se otočil. „Rodná řeč, to není možné.“

„V Attarmii se učíme řeči a Sírie je fascinující země. Vlastně jsem tam jednou byl. Stavíte zajímavé domy. Každý je jako malá pevnost.“

„To ano,“ usmál se Sid. „Ty jsi Ervd, vid’?“

„Ano, pane.“

„Dobře. Je ten poslední v pořádku?“ otočil se s lucernou a v temnotě se mihla Pavla podpírající stále rychleji se vlekoucího Lershe. „Řekni mu, že všechno dobrý. Aby se nebál. A na jeho otázku je nás teď deset, ale vlastně devět, protože ten nejlepší z nás už je zase pod zámkem. To se vám stane, když naštveté kopmistra. A to se našemu vazounovi daří celkem často. Však ho uvidíte.“

Zenon tlumočil.

„Vazoun, jo... to zní dobře,“ mumlal Lersh a brzy s Pavlou dohonili zbytek skupiny.

Chvíli pokračovali mlčky. Prostor, kterým procházeli, občas křížovaly kolejnice. Potkali i další otroky, jak tlačí vozíky, a dokonce i jednu skupinu, která právě kráčela s krumpáči přes rameno kolem nich. Předáči se pozdravili mávnutím ruky. Otroci mlčeli.

„Patrik a Hlíva jsou dívky, že?“ zeptal se Zenona Sid.

„Je to tak. Patrik je Pavla. Hlíva je... no Hlíva.“

„Skřeti to nepoznají. A i kdyby to poznali, je jim to jedno. Předpokládají, že bossové by rychle zařídili jejich vyřazení. Málo jídla, vody a za pár dní je od nich pokoj. My takoví nejsme. Pomůžeme jim.“

„Díky, pane Side.“

„Jen Side, příteli. Jen Side.“

Došli k osvětlenému stanu. Skupina skřetů s kopími postávala kolem staršího skřeta, který seděl za dřevěnou katedrou a ve světle svíci zapisoval skřetí značky na pergamen. Hliva si všimla velikého výtahu, který se za stanem nacházel a který hlídala další pětice skřetů. Lana a převody dokázaly nakládací plošinu vytáhnout někam vysoko ke stropu, který oproti první jeskyni, kterou viděli, když vystoupili z lodi, nebyl osvětlen žádnými „hvězdami“.

Sid vytáhl ze záhradří kulatý předmět, který měl zavěšený na krku jako nějaký amulet, a podíval se na něj. „Je čas,“ řekl. „Pověz jim, že je představím kopmistrovi. Jen si запиše jejich jména. Pravděpodobně ho nic jiného nebude zajímat.“

Zenon to ostatním přeložil a přistoupili ke skřetovi.

Tehdy si všimli obra, který byl v zadní části stanu přikován těžkými řetězy z černé oceli. Byl to Mudgo. Černé dlouhé vlasy mu volně splývaly kolem skloněné hlavy a sahaly mu do poloviny pasu. Hliva si všimla, že na jedné polovině hlavy jsou mnohem delší než na druhé. Podobně dlouhé musel mít i vousy. Byl úplně nahý a nohy silné jako sudy měl zakované ve stejných okovech jako ruce, ale bez řetězů, aby jimi nemohl vůbec pohnout. Tělo pokrývaly samé šrámy, některé čerstvé, jiné starší a podtrhávaly hrozivý vzhled tohoto muže. Jeho svaly byly jednoduše neuvěřitelné. Kromě prstenového tetování na ruce, které všichni otroci z Obra moc dobře znali, měl ještě jednu značku. Na dlani pravé ruky, která by dokázala sevřít Hlívinu hlavu a rozmačkat ji jako pomeranč, bylo vytetováno černé kladivo a kovadlina.

„To je Hotholdir. Náš desátý,“ řekl Sid a přikročil ke kopmistrovi.

Zenon rychle přetočil krystal, aby rozuměl skřetí řeči.

„Mocný Vachtralle, přivádím nové otroky pro větší slávu našeho dolu.“

Starý skřet zvedl hlavu a zamžoural na příchozí.

„Nevypadají moc k práci,“ odušil skřet, „spiš jako žrádlo pro šchvar-tály.“

„Proto potřebuji Hotholdira,“ navrhl Sid.

„Jeho trest skončí až řeknu, otroku,“ odpověděl skřet.

Obr za ním zvedl hlavu. Podíval se na nově příchozí, a zvláště důkladně na Zenona. Řekl skřetí řeči: „Není to zbytečná ztráta, držet mě tady? Mohl bych třeba kopat. Vezmu si dvojitou směnu.“

Skřet se na něj otočil: „A rozbiješ hlavu dalšímu dozorcí! To tak. Tvůj trest skončí, až já řeknu. Zatím nevypadáš moc vytrestaně.“

„Jak dlouho tu asi stojí,“ zašeptala Pavla, která nemohla z mocně osvaleného válečnicka odtrhnout oči. Byla vychovávána v cudnosti a těla mužů pro ni byla zatím tabu. Teď měla velmi rychlé doučení z mužské anatomie. Navíc žádný Sklécan by nikdy nemohl dosáhnout takověto postavy a takovýchto rozměrů. Sklécané byli drobní lidé.

„Mocný kopmistře,“ promluvil Sid. „Jeho síla by určitě znovu zvýšila produktivitu dolu. Za to můžu ručit.“

„A můžeš ručit i za jeho chování?“ zeptal se skřet.

„Je to Mudgo,“ pokrčil rameny Sid.

„Tak můžeš?“

Sid si povzdechl. „Asi ano. Ano. Můžu.“

„Zítرا ho pustím, pokud mě nebude rozčilovat. Tak do práce.“

Sid odvedl skupinu za stan k nakládací plošině. Tam každému dal vak, který naplnili ze sudu vodou. Otroci jeho obsah okamžitě vypili, takže Sid naplnil další. Každému pak podal bílé maso a podobně bílé bochníky chleba.

„Tohle vám musí vystačit na celý den, tak s tím šetřete. Je tedy šance, že dostaneme něco i večer, ale moc bych tomu nevěřil,“ řekl a Zenon naštěstí už prozíravě měl přetočený krystal zpět na sirijstinu, takže mohl bryskně překládat pro ostatní.

Pak si každý vzal krumpáč, lopatu, plechový kbelík, kladívko a majzlík.

Sid je odvedl do úzké šachty a ukázal jim, kde kopat. Tam měli příležitost se taky seznámit se zbytkem skupiny. Tu tvořili tři Mudgové, mnohem menší než ten obr u stanu kopmistra, a... trpaslík? Oproti trpaslíkům ve Sklécii, kteří byli obvykle černovlasí nebo hnědovlasí, měl tento namodralé vousy a vlasy. Byl asi o trochu vyšší a možná i širší než trpaslíci z Hliviny domoviny.

„To je ledový trpaslík?“ zeptala se Hliva.

„Tremen,“ odpověděl Zenon. „Tak si říkají. Sidlí na Mudgaru a podobně jako zimní skřeti i tito trpaslíci jsou velmi mocným národem. Jejich království se nazývá Tria a mělo by být někde na sever od nás. Se skřety jsou... no, když ne ve válečném stavu, tak alespoň v dlouhodobém vážném konfliktu a obě říše soupeří o přízeň Mudgů, protože to je jejich hlavní obchodní partner. Trpaslíci nejsou dobří mořeplavci a skřeti nejsou schopni vyjednávat na Matře ani na Kalle dobré obchody,

protože to jsou... no skřeti. Takže obě říše obchodují víceméně pouze s Mudgy, kteří jejich zboží prodávají dále.“

„Je něco, co nevíš?“ zeptala se uštěpačně Hlíva.

Zenon potězkal krumpáč. „Přiznávám, že moc nevím, jak se zachází s tímhle.“

Protože si nemohli dovolit, aby někdo odhalil jejich krystal, rozhodla se skupina nechat ho naladěný na sírijštinu. Možná to nebylo nejmoudřejší, když většina skupiny byli Mudgové a Tremeni určitě také hovořili spíše mudgarštinou než sklěčtinou, či sírijštinou, ale nastavování krystalu by budilo pozornost a dalo by to záminku Mudgům, že Zenon hovoří plynule jejich řečí. Takže jediný, kdo se s jejich kolegy zvládl nějak domluvit, byla překvapivě Pavla, která základy mudgarštiny znala.

Dva Mudgové byli bratři. Měli plavé vlasy a vousy. Jejich otec prohrál něco, čemu říkali Kreo-Mara, a oni byli součástí sázky. Tak ztratili svobodný život a byli prodáni skřetům. Jmenovali se Acht a Anheld. Další Mudgo byl přeživší obchodní výpravy, kterou pobili příšery, kterým říkal párači. Mudgo Ignác s černými vlasy a vousy byl „zachráněn“ skřetí výpravou, a tedy zajat a ztročen. Tremeni se s nimi odmítal bavit vůbec. No a Sidův osud odhadli. Byl kapitánem lodi z Nové Síríe, která plula příliš blízko Mudgaru.

„Daroth?“ zeptal se Zenon.

„Daroth,“ pokývl hlavou Sid. „Ti jsou vážně strašliví. Říkal mi Hotholdir, že jeho strýc je členem klanu Daroth. Rád bych se s ním potkal. Víš, promluvit s takovým válečníkem, aniž by ti kolem uší svištěla jeho čepele, by mohl být zážitek.“

Snad kromě Tremeni byli všichni ve skupině překvapivě přátelští. Společný cíl, naplnit vozík kamením s rudou, který jim měl vysloužit přísun vody a jídla na další den, byl dobré pojítko.

„Co vlastně kopeme?“ ptala se udýchaně Pavla, zatímco neúnavně bušila do skály krumpáčem.

„Toto by měla být obyčejná železná žíla. Nejvýznamnějším kovem v těchto horách je taková zelenočerná hornina, které skřeti říkají bakata. Z ní v obrovských výhních hluboko pod horami taví svou slavnou černocel. Je to velmi pevný materiál. Výborný pro zbraně Darothů, například,“ vysvětloval Sid rovněž mudgarštinou, opíraje se o svůj krumpáč.

Po hodině kopání něco cinklo a Sid znovu vytáhl ten kulatý předmět. „Pauza,“ rozhlásil.

Usadili se na kameny a Zenon, Hliva a Pavla vytáhli své zásoby chleba a masa. Několik dní neměli do úst nic než trochu vody a své vlastní sliny.

„Co to vlastně jíme?“ zeptala se Hliva a zakousla se s velikou chutí do chleba a bílého masa.

Pavla otázku opakovala Anheltovi, který se rozhodl dát si při odpočinku také trochu ze svých zásob, zatímco jeho bratr pauzu ignoroval a dál rubal skálu.

Při odpovědi Pavla stále více a více bledla. Pak Hlívě řekla: „Tedy jestli jsem správně rozuměla, a já pevně věřím, že ne, je to maso z červů? Ale takhle velkých? Říkají jim šchvartálové. Chovají je k jídlu, jezdí na nich a používají je dokonce při práci v dolech... A chleba je z obiloviny, které říkají setrník. Roste na sněhu.“

Hliva už měla v sobě polovinu svého masa a z bochníku také zmizela velká část. Ať to bylo z červů, nebo třeba z prstu samotné Arie't'Aime, bylo to jídlo.

„Proč nemáme svého šchvartála?“ zeptala se Hliva přímo Mudga, když polkla velké sousto.

Pavla se pokusila tlumočit.

Mudgo, který v dolu trávil již nějaký ten rok, uměl základy různých řečí, tak porozuměl a řekl: „šchvartál jen pro skřet. Ne pro neskřet.“

Práce to byla těžká, vozík se plnil pomalu. Navíc Sid spoustu kamení ve světle lucerny zkoumal a značnou část zase vyhazoval.

„Když v něm není dost rudy, nezapočítal by se nám do plné váhy,“ vysvětloval Zenonovi.

„Tedy méně jídla?“ hádal Zenon.

„Tedy méně jídla,“ potvrdil Sid.

Lopaty a krumpáče by šly použít jako zbraně, jenže pak na vás naje-dou s těmi šchvartály a jsme nahaní. To nemluvim o střelných zbraních. Potřebovali bychom luky a kuše... běželo hlavou Hlívě, zatímco rubala skálu. Na to neměla postavičku, to věděla. Večer, jestli to tedy bude večer, možná to bude ráno. Jak to má k čertu vědět? Řekněme, večer, bude mít pořádné mozoly na rukou a bude ji bolet celé tělo. Navíc zpocená kůže reagovala s vypáleným cejchem, který ještě k tomu podráždil prut skřetího poháněče. Zenon s Pavlou nevypadali o mnoho lépe. Kouzelník na práci rukama zvyklý asi nebyl a co se Pavly týče, jak jí to tenkrát Ysorin řekl? Umí jednat s mocnými? Patricie? No rozhodně to nebyla holka z ulice.

Konečně, za neuvěřitelně dlouhou dobu, kdy maso z červů a setrníkový chléb dávno zmizely v nových otrocích a jejich žaludky začaly zase žadonit o nášup, Sid oznámil plný vozík. Poručil Tremenovi a Ignácovi, aby rudu odtáhli k nákladišti. Zenon, Hliva a Pavla byli na pokraji vyčerpání.

Sid je odvedl k tmavému stanu, kde zapálili louče a oheň v mělkém dolíku, který kdysi někdo vyhloubil vlastním krumpáčem. Pak vzal s sebou Zenona, Anhelta a Achta, aby přinesli zásoby na noc. Hlavně deky pro nově příchozí, vodu a budou-li mít štěstí i další dříví na oheň a něco k snědku.

Hliva se u ohně přitulila k Pavle a zahřívaly se vlastními propocennými těly. Vstřebávaly teplo z ohně a cítily jen bolest a únavu.

„Odsud se nikdy nedostaneme,“ pípla Pavla.

„Ne. Sami ne,“ připustila Hliva, která byla vždy spíš praktická než empatická.

„A tady dlouho nepřežijeme,“ pokračovala Pavla.

Hliva si pohlédla své upracované ruce. Na tě, kde měla vypálený cejch, skoro nemohla pohnout předloktím. „Ne. Dlouho asi ne. Dříve či později onemocníme, nebo se zraníme a pak je otázka, jestli ti budou dávat spolupracovníci jídlo, když si to neodpracuješ.“

„Tak co budeme dělat?“ vzlykla dívka.

„Přemýšlet, plánovat a doufat,“ odtušila Hliva.

